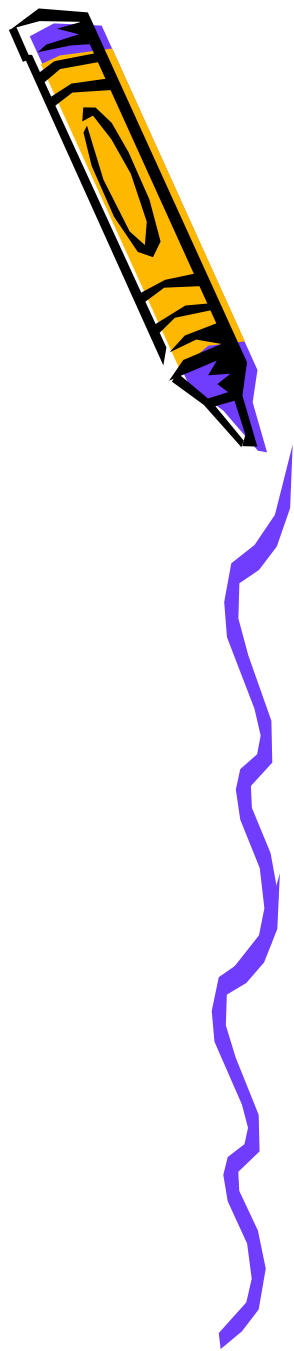

ANNE - BABA TUTUMLARI

Çocuk Eđitimi

- Bilgi ister,
- Emek ister,
- Sabır ister,
- Kararlılık ister,
- Tutarlılık ister...

**kullandıkça
eksilmeyen tek
enerji kaynağı
SEVGİDİR!**

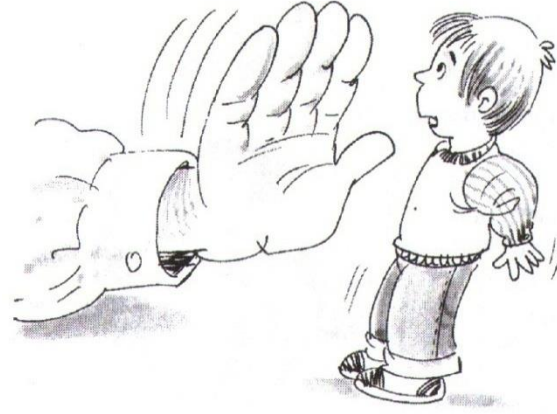

ANNE BABA TUTUMLARI

- Aşırı Baskıcı ve Otoriter Tutum
- Aşırı Hoşgörülü, Serbest Tutum
- Aşırı Koruyucu Tutum
- Dengesiz ve Kararsız Tutum
- İlgisiz ve Duyarsız Tutum
- Demokratik Tutum

AŞIRI BASKICI VE OTORİTER TUTUM

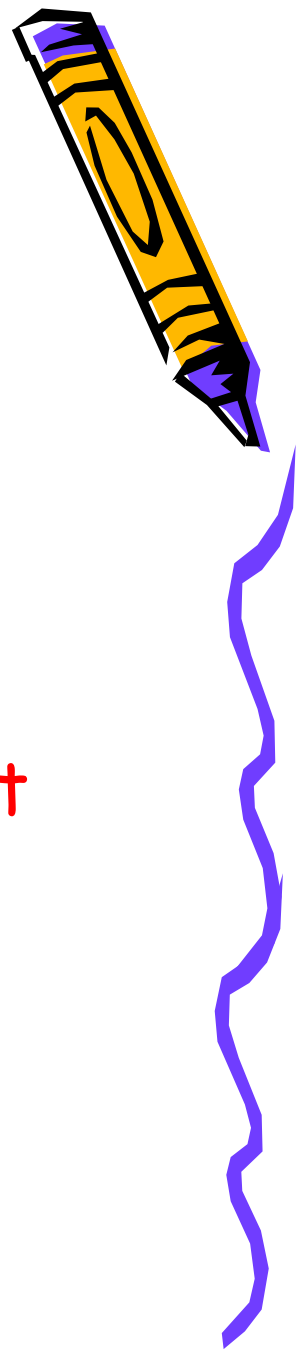
Aşırı Baskıcı ve Otoriter Tutum

- Çocuğun ilgi ve istekleri dikkate alınmaz.
- Çocuğu anlama onun seviyesine inme çabası gösterilmez.
- Çocuğa nedenleri açıklanmayan kurallar konur, bu kurallara uymadığı takdirde ceza verilir. Kurallara sorgulamadan uyması beklenir.

Aşırı Baskıcı ve Otoriter Tutum

- Sürekli eleştiren, yargılayan, suçlayan anne-babalardır.
- Anne babalar çocukları kendi kalıplarına göre yetiştirirler.
- "Çocuğumu eğitiyorum" mantığıyla şiddet uygulanabilir.
- Çocuktan yaşının üzerinde bir olgunluk beklenir ve ona özgürlük tanınmaz.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Çocuk içine kapanık, çekingen, itaatkar olabileceği gibi aşırı saldırgan ve zorba da olabilir.
- Çocukta daima güçlü olma ve kendinden zayıfları ezme isteği vardır.
- Kendine güveni hemen hemen yok gibidir.
- İleri yaşlarda sıkıntılar karşısında dayanıksız ve çaresiz kalır.

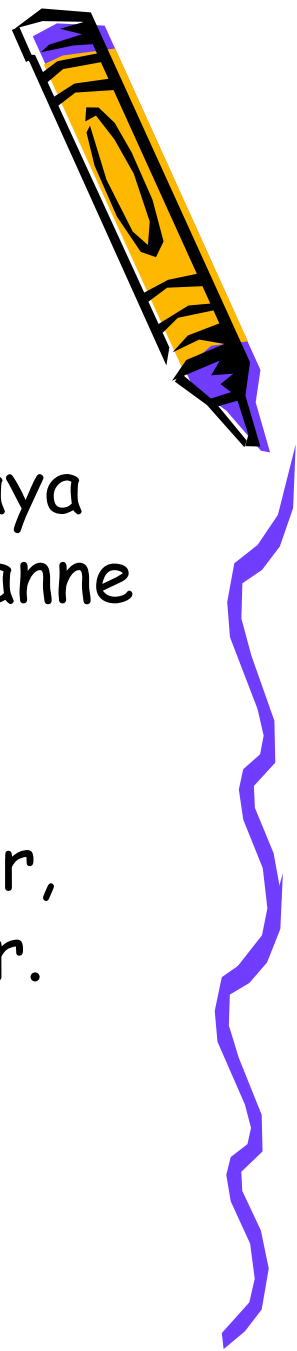
Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Çocuk alacağı ağır cezalardan kaçmak için yalan söyleyebilir.
- İnsanlar tarafından kolay kandırılabilir, yanlış hareketler yapmaya eğilimlidir.
- Aşırı hassas, kırılgan ve hastalıklı bir kişilik yapısı görülebilir. Sürekli eleştirildiği için aşağılık duygusuna kapılabilir.

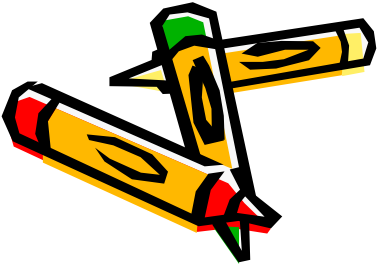
Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Bu çocuklar kötü muameleye maruz kalmaktan korktukları için anne ve babaya karşı uysal olmaktadır, fakat içten içe anne babaya karşı düşmanlık duyguları geliştirirler.
- Sürekli kusurları aranan çocuk streslidir, ve stresliyken hata yapma olasılığı artar.
- Hata yapan kişilere hoşgörüsüzdürler.

AŞIRI HOŞGÖRÜLÜ/SERBEST ANNE-BABA TUTUMU

Serbest Anne- Baba Tutumu

- Çocuğa hiçbir zaman kesin kural konmaz. Konulan kurallar da uygulama ve denetimden uzaktır.
- Bu tutum ev içerisinde geçerli olduğu gibi ev dışında da geçerlidir.
- Çocukların her istedikleri sorgulanmadan yerine getirilir.

Serbest Anne- Baba Tutumu

- Anne baba çocuğun davranışına karışmaz, sadece büyük problem olduğunda varlığını hissettirir.
- Çocuğun aşırı hareket serbestliği vardır. Kendisine ve çevresine zarar verecek davranışlar da bile müdahale edilmez.
- Aile doğruyu ve yanlışını çocuğunun yaparak yaşayarak öğrenmesini ister, çocuğa neyi yapması veya neyi yapmaması gerektiği konusunda bilgi verilmez.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Gururlu, kibirli, kendini beğenen kişilik özelliği sergilerler.
- Sabırsız, sorumsuz, bencil, çabuk darılan ve her an dilediğinin yapılmasını bekleyen çocuklardır.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Her istediğini ailesine yaptırmayı alışkanlık haline getiren çocuk bu tavrı arkadaşlarından ve çevresinden görmeyince uyum sağlamada güçlük çeker.
- Başkalarının haklarına saygı duymaz.
- Kendi istediğinin olması için mücadele verir ve çevreden dışlanır.

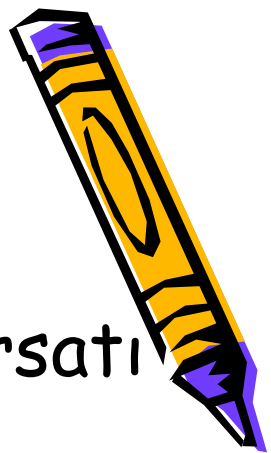
AŞIRI KORUYUCU TUTUM

Aşırı Koruyucu Tutum

- Çocuklarına hayat tecrübesi yaşama fırsatı tanımazlar.
- Geç kavuşulan, aşırı istenilen, tek çocuk, tek erkek veya kız çocuk gibi çocuklar genellikle abartılmış sevginin odak noktası olurlar.
- Çocuklarının büyüdüğünü fark etmeyip bebekmiş gibi davranırlar.
- Çocuklarına hiçbir iş ve sorumluluk vermezler, her şeyi kendileri yaparlar
- Bu tür ailelerde doğal yaşam hakkı verilmez. Onu ilgilendiren kararlarda yaşı kaç olursa fikri sorulmaz.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Hayattan edinmeleri gereken deneyimleri edinmeden hayatla karşı karşıya kaldıklarında uyum sağlamakta güçlük çekmektedirler.
- Kendi başına hiçbir şey yapamaz, yapacağına inanmaz.
- Dolayısıyla huzursuz ve kaygılı olur.
- Çocuk ailesine olan bağımlılığını dış çevreye de genellebilir. Onu himayesi altına alabilecek herkese karşı bağımlı olmaya başlarlar.

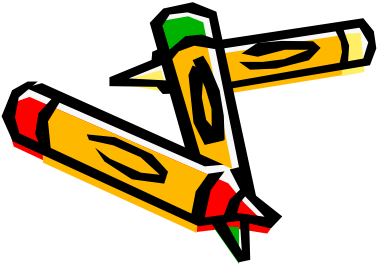
Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Ailenin aşırı koruyucu yapısı, çocuğu bencil yapar. Daima dikkat çekmeye, çevresindeki kişilerin ona hizmet etmesini beklemeye başlar.
- Toplumsal yaşamda ayakta durma yarışında çocuk başarısız ve mutsuz olabilir.
- Ailesinden gördüğü sevgi ve himayeyi ileride eşinden de bekler. Hiç büyümeyen "yetişkin çocuk" olarak kalır.
- Davranış bozukluğu (tırnak yeme, kekemelik, alt ıslatma, okul fobisi, yalan, ...vb.) görülür.

*ÇİÇEĞİN SUYA İHTİYACI VARDIR AMA
ÇOK SULARSANIZ ÖLÜR GİDER.*

DENGESİZ VE KARARSIZ TUTUM

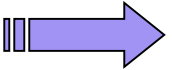
Anne Babanın Dengesiz, Tutarsız Tutumu;

Anne ile baba arasındaki görüş ayrılığından,

Annenin kendi içindeki kararsızlığından,

Babanın kendi içindeki kararsızlığından,
ileri gelebilir.

Dengesiz, Tutarsız Anne Baba Tutumu

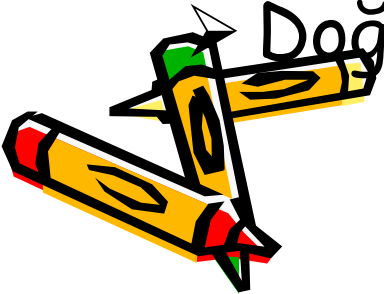
- Tüm çocuklara eşit davranmama,
- Eşit sorumluluklar vermeme,
- Kız ve erkek çocuğa cinsiyetine göre farklı davranması,
- Çocuğun yaptığı bir davranış bazen çok sert, bir tepki alabilirken, bazen de çok olumlu karşılanabilmektedir.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Çocuk hangi davranışı, nerede?, nasıl?, ne zaman? yapacağı konusunda bocalar.
  - "Bu davranışı yaparak nasıl cezadan kurtulurum?" şeklinde bir teknik geliştirir.
  - Çocuk nasıl davranacağını bilmez.
  - İç çatışmalar, huzursuzluk ve öncelikle anne babaya sonra da insanlara karşı güvensizlik oluşur.
- Doğru kararlar alamaz.

Dengesiz, Tutarsız Anne Baba Tutumu

- Görüşlerini açıkça söyleyemez.
- Kendini hiçbir ortamda rahat savunamaz.
- Ürkek, herkesin söylediğini kabul eden biri olabilir.
- Sinirli, kavgacı, çabuk kırılıp öfkelenen, yalan söyleyen tepkisel bir kişilik yapısı geliştirebilir.

Her zaman adımlarını diğer insanlardan geç atar.

İLGİSİZ VE DUYARSIZ ANNE-BABA TUTUMU

İlgisiz ve Duyarsız Tutum

- Çocuğa karşı denetim, çocuğun ilgi ve gereksinimlerine verilen tepki çok düşüktür.
- Sadece anne, sadece baba ya da anne-baba duyarsızdır.
- Çocuklarına yeteri kadar zaman ayırmazlar.
- Çocukları için hiçbir konuda gerekli çabayı harcamazlar.
- Ruhsal durum ve okul başarısıyla ilgilenilmez.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Okula ilgisizlik
- Zamanı iyi değerlendiremememe
- Yanlış arkadaşlıklar kurma
- İçki, sigara gibi zararlı alışkanlıklara başlama eğilimi
- Kural tanımama
- Suç işlemeye eğilimli olma
- Uzun vadeli planlar yapamama
- Başına buyruk yaşama ve evden ayrılma
- Yanlış davranışlara yönelme
- Okulu bırakıp, erken yaşta çalışmaya başlama görülebilir.

ÇOCUK NEYİ ÖĞRENİR?

EĞER BİR ÇOCUK KINANARAK YAŞARSA SUÇLAMAYI ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK DÜŞMANCA DAVRANIŞLAR İÇİNDE YAŞARSA KAVGA ETMEYİ ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK ALAY EDİLEREK YAŞARSA SIKILGANLIĞI ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK UTANÇ İÇİNDE YAŞARSA SUÇLULUK DUYMAYI ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK DÜŞMANLIKLAR İÇİNDE BÜYÜRSE SALDIRGANLIĞI ÖĞRENİR.

• EĞER BİR ÇOCUK HOŞGÖRÜYLE YAŞARSA SABIRLI OLMAYI ÖĞRENİR.

• EĞER BİR ÇOCUK TEŞVİK EDİLEREK YAŞARSA ÖZGÜVENİ ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK DEĞER VERİLEREK YAŞARSA SAYGI DUYMAYI ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK EŞİTLİK ORTAMINDA YAŞARSA ADALETİ ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK GÜVEN DUYGUSU İÇİNDE YAŞARSA İNANMAYI ÖĞRENİR.

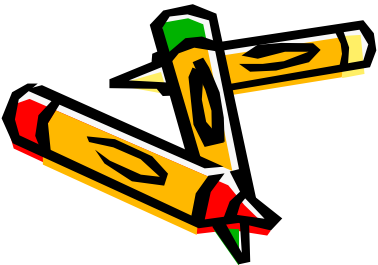
EĞER BİR ÇOCUK BEĞENİLEREK YAŞARSA
KENDİSİNDEN HOŐLANMAYI ÖĞRENİR.

EĞER BİR ÇOCUK DOSTLUK İÇİNDE YAŞARSA
DÜNYADA SEVGİ ARAMAYI ÖĞRENİR.

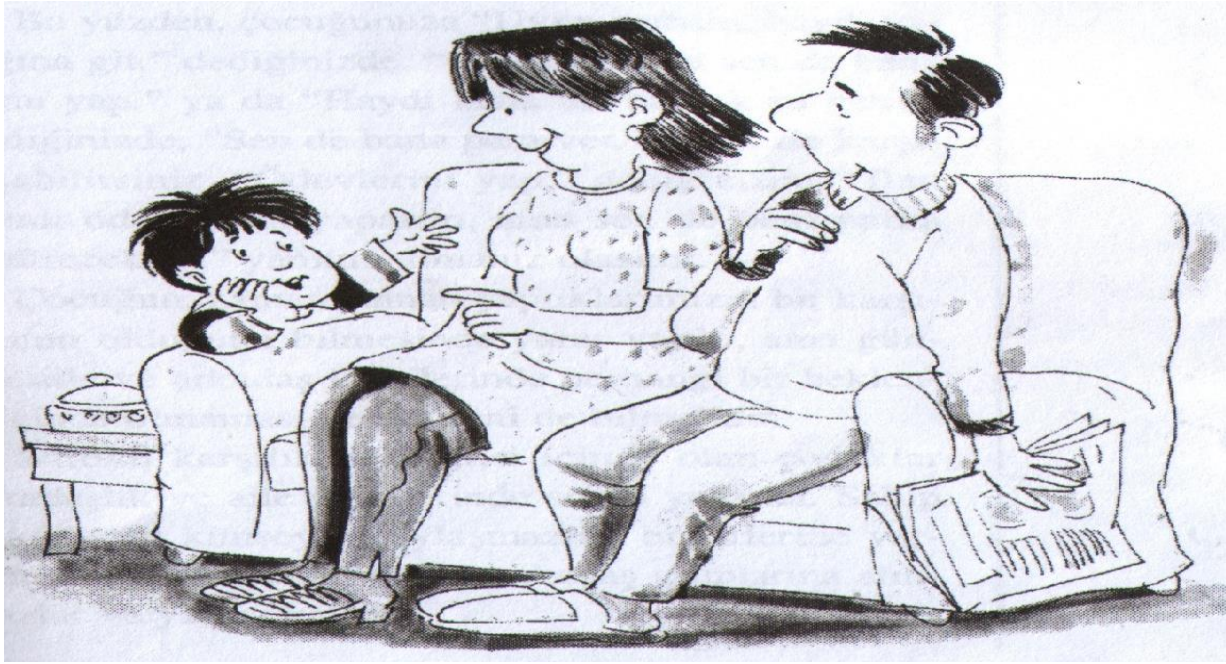
EĞER BİR ÇOCUK SEVGİ İÇİNDE BÜYÜRSE
ĐÜVENMEYİ ÖĞRENİR.

ÇOCUK AİLENİN, AİLE DE TOPLUMUN
ÜRÜNÜDÜR;

ÇOCUK YAŐADIĐINI ÖĞRENİR.

DEMOKRATİK TUTUM

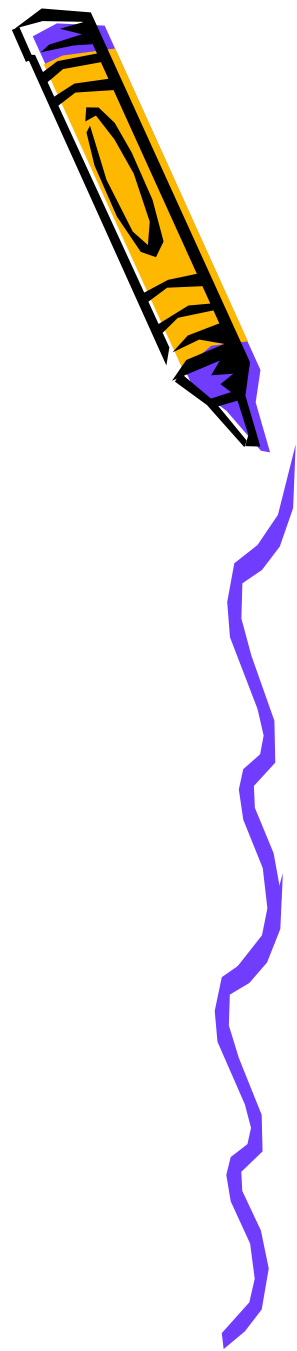
Demokratik Anne- Baba Tutumu

- Çocuk ayrı bir birey olarak kabul edilir.
- Çocuğun ilgileri göz önünde bulundurulur, yeteneklerini geliştirici ortam hazırlanır.
- Kuralların uygulanmasında çocuğa etkin bir rol ve sorumluluk verilir.
- Çocuğa öğüt verme yerine, yapması istenilen davranışlar açıkça belirtilir.
- Problemlerle baş etme yolları demokratik yollarla yapılır.

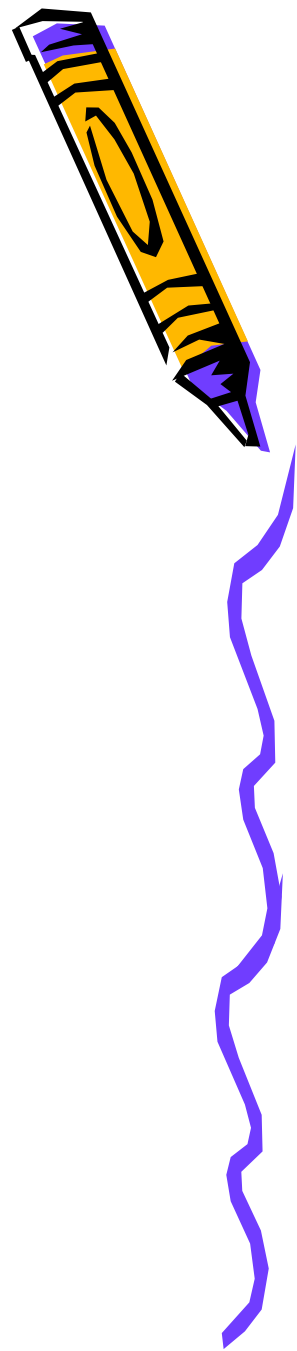

Demokratik Anne- Baba Tutumu

- Cezalandırıcı olmayan (özellikle fiziksel şiddet),
- Soru sorma ve düşüncelerini ifade etmenin teşvik edildiği,
- Sonuçtan çok süreçle ilgilenilen,
- Merak ve keşif duygularının beslendiği,

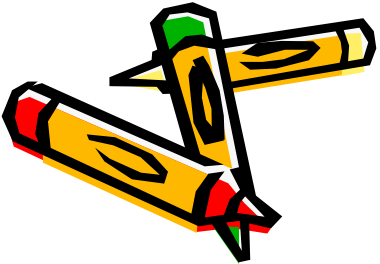
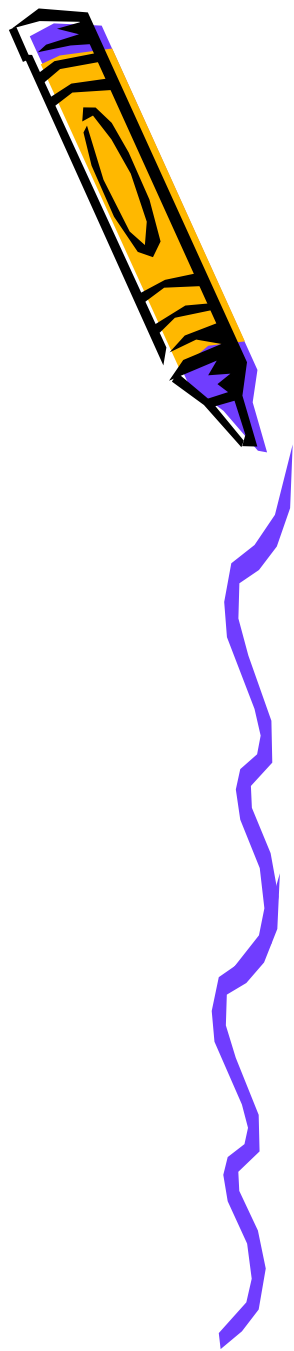
Demokratik Anne- Baba Tutumu

- Gereksiz kısıtlama ve baskıların olmadığı,
- Kendi kendine yeterli olma ve kendi problemlerini çözenin cesaretlendirildiği,
- Sıradan hataların hoş görüldüğü,
- Yergi yerine övgüye odaklanılan,
- Israr ve zorlamanın olmadığı bir ortamdır.

Bir nazlı kuşa benzer
Çocuk dediğin.
Ev ister, ekmek ister
Öpülmek okşanmak ister.

Cahit KÜLEBİ

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Yaratıcıdırlar.
- Dengeli ve uyumludurlar.
- Karar alma becerileri gelişmiştir.
- Seçenekli düşünmeyi bilirler, yeni durumlara uymada zorluk yaşamazlar.
- Kendilerine güvenirlirler.

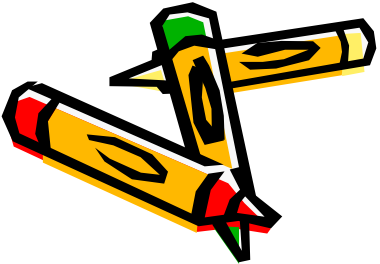
Başkalarının özgürlüklerine saygılıdırlar, kendi özgürlüklerinin sınırlarını bilirler.

Çocuğun Kişilik Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Kendi haklarını korurlar, başkalarının haklarına saygı gösterirler.
- Arkadaş gruplarına rahatlıkla uyum sağlarlar.
- Bir gruba dahil olmada, grup içinde aldıkları görev ve sorumlulukları yerine getirmede zorlanmazlar.
- Çevrelerindeki akran ve yetişkinlerle sağlıklı iletişim kururlar.

Yaşamın yankısı

Bir zamanlar bir baba ile oğul dağlık bir bölgede yürüyüşe çıkmışlardı;

Bir ara nasıl olduysa çocuğun ayağı kaydı ve incindi çocuk acıyla bağırdı :

Aaa hhh!!!.....

Karşı dağlarda yankı yapan sesi geri döndü :

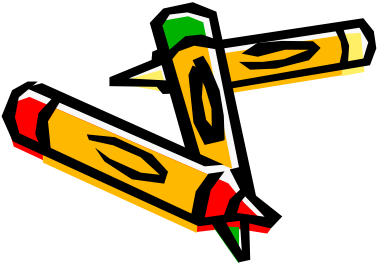
Aaa hhh!!!.....

Daha önce böyle bir durumla karşılaşmamış çocuk bu kez :
"Sen kimsin?" diye sordu

Cevap gelmekte gecikmedi: "Sen kimsin?"

Sinirlenen çocuk : " Sen bir korkaksın!" diye bağırdı

Dağdan "Sen bir korkaksın!" yanıtını aldı.

Bu olanlara bir anlam veremeyen
çocuk neler olduğunu sordu. Onun
gülümsediğini
gördü. Babası, "şimdi dikkatlice
beni izle oğlum" dedi ve yüksek
sesle bağırdı: "Hayatı çok
seviyorum!"

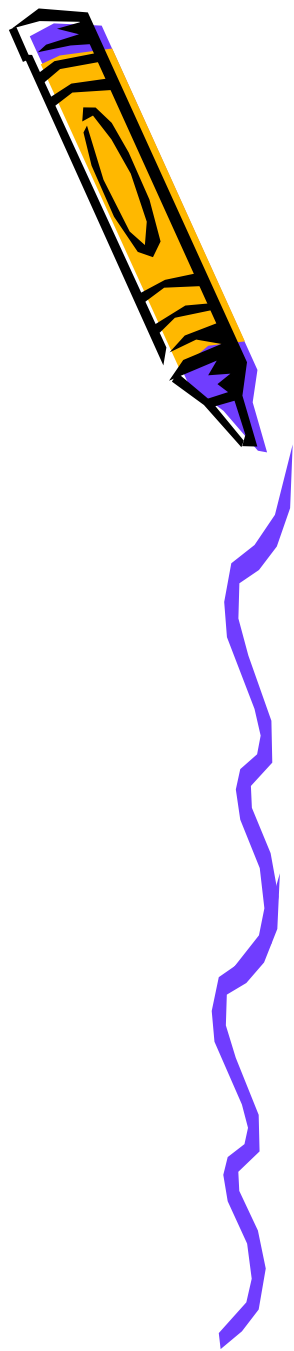
Karşı dağlardan aynı ses geldi: "
Hayatı çok seviyorum!"

Baba : "sana hayranım!"

Yankı: "sana hayranım!"

Baba : "sen harikasın!"

Yankı: "sen harikasın!"

Çocuğun şaşkınlığının daha da arttığını gören baba, ona durumu şöyle açıkladı: "Bu , yankı adı verilen bir tabiat olayıdır. Ama hayatı da çok iyi anlatır. Yani yaşamdan ne istiyorsan önce onu sen vermelisin. Verdiklerin aldıkların olacaktır. Tatlı sözler tatlı yankılar oluşturur sevmek istiyorsan önce sen sevmelisin. Saygı istiyorsan önce sen saygı duymalısın . Anlayış bekliyorsan bunu önce sen göstermelisin.

YANI YAŞAMDA NEYLE
KARŞILAŞMAK İSTİYORSANIZ,
YANKISINI OLUŞTURABİLMEK İÇİN
BUNU ÖNCE SİZ YAPMALISINIZ.

